

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-313-2-47>

**INNOVATIVE WORDING OF THE ARTICLE ON THE ESSENCE
AND BASIC JURIDICAL PROPERTIES OF EVIDENCE,
THE PROCEDURE FOR WORKING WITH THEM AND THEIR
SOURCES OF THE CRIMINAL PROCEDURE CODE OF UKRAINE
OR ANY OTHER COUNTRY**

**ІННОВАЦІЙНА РЕДАКЦІЯ СТАТТІ ПРО СУТНІСТЬ ТА
БАЗИСНІ ЮРИДИЧНІ ВЛАСТИВОСТІ ДОКАЗІВ, ПРОЦЕДУРУ
РОБОТИ З НИМИ ТА ЇХ ДЖЕРЕЛАМИ КПК УКРАЇНИ
ЧИ БУДЬ-ЯКОЇ ІНШОЇ ДЕРЖАВИ**

Lantsedova Yu. O.

*Candidate of Juridical Sciences,
Associate Professor,
Associate Professor at the Department
of Criminal Law and Process of the
Juridical Faculty
National Aviation University
Kiev, Ukraine*

Ланцедова Ю. О.

*кандидат юридичних наук, доцент,
доцент кафедри кримінального права
і процесу юридичного факультету
Національний авіаційний
університет
м. Київ, Україна*

Bidey I. O.

*student of higher education at the
second (master's) level in the specialty
081 Law
Pylyp Orlyk International Classical
University
Mykolaiv, Ukraine*

Бідей І. О.

*здобувачка вищої освіти за другим
(магістерським) рівнем за
спеціальністю 081 Право
Міжнародний класичний
університет імені Пилипа Орлика
м. Миколаїв, Україна*

Розроблену С. А. Кириченком [2, с. 169-170] і О. С. Тунтулою [4, с. 169-173] і докорінне розвинуту Ю.О. Ланцедовою [1, с. 47-49; 3, с. 190-191; та ін.] в контексті удосконалення ст. ст. 84, 93 КПК України інноваційну редакцію статті про сутність доказів, їхні базисні основні і додаткові юридичні властивості та процедуру роботи з ними і їх джерелами більш правильно представити у розвитку таким чином:

1. Доказом є будь-які відомості про факт (зовнішній чи внутрішній прояв ознак або властивостей трасосубстанцій і документів або людини чи її діянь або події як суммативних взаємопов'язаних діянь великої кількості людей чи явищ природи, в т. ч. діянь хижих тварин, які

знаходяться в нерегульованих людиною умовах) в цілому або про його окрему сторону, що отримані від об'єктивних, суб'єктивних і змішаних джерел такого роду відомостей, за умови встановлення наявності в процесі їх оцінки, в т. ч. і шляхом перевірки, нерозривної єдності таких базисних основних юридичних властивостей, як їхня значимість, достовірність і доброякісність, на підставі тільки чого ці відомості і зможуть бути допущені до процесу доказування в якості доказів, а також бути використані в доведенні в разі набуття цими доказами ще й таких базисних додаткових юридичних властивостей, як узгодженість і достатність їх сукупності для прийняття головним суб'єктом судочинства (слідчим, суддею) певного проміжного чи остаточного процесуального рішення.

2. Сутність базисних основних і додаткових юридичних властивостей доказів проявляється в тому, що такого роду відомості повинні бути:

2.1. **Значимими**, якими є відомості, за допомогою яких можна підтвердити або спростувати певний юридичний факт (обставину) базисного, спеціального чи часткового предмету доказування або доказовий факт як проміжну тезу цього предмета доказування.

2.2. **Достовірними**, якими визнаються будь-які відомості, що є адекватними в контексті встановлення обставин базисного, спеціального або часткового предмета доказування, і:

2.2.1. Які адекватно відображають обставини як приготування та/чи вчинення діяння (події, явища) кримінального правопорушення та/або приховування його антиделіктних слідів (слідів та/чи параслідів та/або квазіслідів діяння, події чи явища кримінального правопорушення), так і будь-яких інших значимих діянь (подій, явищ) або ознак чи властивостей трасосубстанцій та/або документів та/чи людини.

2.2.2. Неадекватно відображають обставини вказаних юридичних фактів через наявність дистанційних, метеорологічних, освітніх (в т. ч. і в силу наявного у особистісного джерела недостатнього рівня загальної та/або спеціальної, в т. ч. базисної чи супутньої юридичної, компетентності), психологічних, фізіологічних та інших особливостей їх сприйняття особистісним джерелом і запам'ятовування, зберігання, відтворення і передачі відомостей про такого роду юридичні факти головному суб'єкту судочинства.

2.2.3. Адекватно пояснюють причини описаного неадекватного відображення юридичних фактів.

2.2.4. Є адекватними або неадекватними, але свідомо недостовірними і в силу цього набувають відповідну достовірність в

контексті справи про дачу таких завідомо неправдивих показань або такого завідомо неправдивого висновку експерта чи про постановлення такого завідомо неправосудного процесуального рішення.

2.3. **Доброякісними**, якими є відомості, які не містять непереборних суперечностей, що не дають можливості зробити однозначний висновок про наявність чи відсутність в цих відомостей необхідного рівня якості як їх достовірності та/або недостовірності, так й значимості та/або незначимості.

2.4. **Узгодженою сукупністю доказів**, що є така їх сукупність, в якій один доказ не суперечить іншому, а існуючі суперечності можуть бути усунено наведенням аргументів достовірності одного і відповідної недостовірності іншого доказу.

2.5. **Достатньою сукупністю доказів**, що є така їх сукупність, що може сформувати шляхом узагальнюючої їх оцінки, в т. ч. і шляхом перевірки, у головного суб'єкта судочинства однозначне внутрішнє (без зовнішніх факторів впливу) переконання в необхідності прийняття на даний момент часу певного проміжного або остаточного процесуального рішення по справі.

2.6. Поряд із доказами в доказуванні можуть бути використані положення певного правового акта із дотриманням при необхідності правил вирішення їх конкуренції або колізії, а також загальновідомі відомості та/або преюдиціальні факти та/чи презумпції, якщо у головного суб'єкта судочинства не виникатимуть сумніви в значимості та/або достовірності та/чи доброякісності такого роду відомостей.

2.7. **Допустимість доказів** є результатом їх узагальнюючої оцінки, в т. ч. й перевірки, коли саме по собі порушення порядку отримання доказів, передбаченого певною нормою кодексу, має за відсутності обставин, що виключають вину особи чи антисоціальність діяння, тягти лише відповідного виду та ступеня суворості юридичну відповідальність винної особи і не є підставою для визнання відповідних доказів недопустимими, якщо допущені порушення не призвели до втрати відомостями їх значимості та/чи достовірності та/або доброякісності.

2.8. **Процес доказування в судочинстві** полягає у:

2.8.1. Вивченні сутності, послідовності та інших закономірностей роботи з суб'єктивними та/чи об'єктивними та/або змішаними джерелами кримінальних відомостей.

2.8.2. Плануванні, організації і версіювані роботи з цими джерелами.

2.8.3. Встановленні джерел такого роду відомостей шляхом збирання трас та/чи субстанцій та/або об'єктивних, суб'єктивних чи змішаних

документів та/або залучення особистісних джерел такого роду відомостей.

2.8.4. Отриманні кримінальних відомостей шляхом дослідження трасосубстанцій та/чи вивчення документів та/або за допомогою прямого чи опосередкованого спілкування із особистісними джерелами.

2.8.5. Оцінці в т. ч. й перевірці, кримінальних відомостей з метою вирішення питання про їх допустимість в якості доказів, якщо буде встановлено наявність у такого роду відомостей нерозривної єдності їх таких базисних основних юридичних властивостей, як їх значимості, достовірності і доброякісності, а також їх узгодженості і достатності в сукупності з іншими доказами для прийняття певного рішення у контексті подолання конкретного кримінального правопорушення.

2.8.6. Використанні доказів з метою прийняття певного проміжного чи остаточного процесуального рішення або іншого подолання конкретного кримінального правопорушення.

2.8.7. Документуванні процедури та обставин збирання трасосубстанцій і документів та залучення особистісних джерел і отримання такого роду відомостей, їх оцінки, в т. ч. перевірки, і використання в якості доказів при прийнятті певного проміжного чи остаточного процесуального рішення або іншого подолання конкретного кримінального правопорушення.

Література:

1. Кириченко О. А., Ланцедова Ю. О., Тунтула О. С. Інновації юриспруденції та законності у сфері транспорту і транспортних технологій: монографія. Варшава: RS Global Sp.z O.O., 2021. 95 с.

2. Кириченко С. А. Сутність і класифікація доказів та їх джерел у кримінальному судочинстві: генеза і можливості удосконалення: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.09 «Кримінальний процес та криміналістика; судова експертиза; оперативно-розшукова діяльність» /Сергій Анатолійович Кириченко; Класичний приватний університет. Запоріжжя, 2009. 221 с.

3. Кримінальний процесуальний кодекс України: закон України від 13 квітня 2012 р. № 4651-VI. Відомості Верховної Ради України, 2013. № 9-10, ст. 88, зі змінами згідно із законом № 2858-IX від 12 січня 2023 р. *Zakon.rū2yada.gov.ua: веб-сайт*. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/4651-17>

4. Ланцедова Ю. О. Сутність і послідовність роботи з особистісними й речовими доказами у кримінальному судочинстві: дис. ... канд. юрид.

наук: спец. 12.00.09 / Юлія Олександрівна Ланцедова; Харк. нац. ун-т вн. справ. Харків, 2009. 229 с.

5. Тунтула О. С. Отримання доказів та форми їх представлення, оцінки та використання у кримінальному провадженні України: дис. ... канд. юрид. наук: спец. 12.00.09 «Кримінальний процес та криміналістика; судова експертиза; оперативно-розшукова діяльність» / Олександра Сергіївна Тунтула; Нац. акад. прокуратури України. Київ, 2013. 233 с.

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-313-2-48>

PROBLEMS OF PROTECTING THE RIGHTS AND LEGITIMATE INTERESTS OF THE SUSPECT (ACCUSED) OF COMMITTING A CORRUPTION CRIMINAL OFFENSE WHEN THE PROSECUTOR SUPPLEMENTS, CHANGES OR REPLACEMENTS THE MOTION FOR A PREVENTIVE MEASURE

ПРОБЛЕМАТИКА ЗАХИСТУ ПРАВ ТА ЗАКОННИХ ІНТЕРЕСІВ ПІДОЗРЮВАНОВОГО (ОБВИНУВАЧЕНОГО) У ВЧИНЕННІ КОРУПЦІЙНОГО КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВОПОРУШЕННЯ ПРИ ДОПОВНЕННІ, ЗМІНІ АБО ЗАМІНІ ПРОКУРОРОМ КЛОПОТАННЯ ПРО ЗАСТОСУВАННЯ ЗАПОБІЖНОГО ЗАХОДУ

Malenko O. V.

*Ph.D in Law,
Attorney, Managing Partner of
INTERLEGUM Attorneys' Partnership
Kyiv, Ukraine*

Маленко О. В.

*кандидат юридичних наук,
адвокат, керуючий партнер
Адвокатського об'єднання
INTERLEGUM
м. Київ, Україна*

Значна активізація діяльності вітчизняних правоохоронних органів в протидії корупційним діянням, передбаченим Кримінальним кодексом України, призводить до зростання числа корупційних кримінальних проваджень. Під час досудового розслідування та судового провадження останніх сторона обвинувачення майже в усіх випадках ініціює застосування до підозрюваного й обвинуваченого запобіжних заходів,